

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)

Didaktické pomôcky: počítačová miestnosť alebo tablety, príp. smartfóny s pripojením na internet

Cieľová skupina: žiaci vo veku od 10 do 12 rokov

Autori: Brigita Kacjan, Jožica Škofič, Saša Jazbec

A) Krajiny a jazyky

Učiteľ žiakom ukáže úvodnú stránku <http://lingvo.info/lingvopedia/>, na ktorej je zobrazená mapa Európy.

1. Žiaci vyhľadajú Slovensko a ukážu ho na mape.
2. Žiaci ukážu susediace štáty a vymenujú ich oficiálne jazyky.
3. Žiaci si vyberú tri ľubovoľné krajiny, povedia ich názvy, ukážu ich na mape a vymenujú jazyky, akými sa v nich hovorí. Vysvetlia, čo ich motivovalo pri výbere zvolených krajín.

Učiteľ načíta nasledujúcu stránku: <http://lingvo.info/sk/lingvopedia>.

1. Učiteľ overí správnosť odpovede pohybom kurzora po krajine, ktorej sa týkala otázka.
2. Učiteľ overí správnosť odpovedí kliknutím na krúžky v krajinách.
3. Učiteľ overí správnosť odpovedí kliknutím na krúžky v krajinách, ktoré si žiaci vybrali.

B) Oficiálne a minoritné jazyky

4. Učiteľ a žiaci si spomedzi vybraných jazykov vyberú jeden, ktorý považujú za najzaujímavejší.

5. Učiteľ a žiaci sa pozrú na mapu sveta, pričom si nepomáhajú správnymi riešeniami v hornej časti stránky.

Učiteľ kladie otázky:

- a) Čo zobrazuje mapa?
- b) Na ktorých miestach sa používa vybraný jazyk?
- c) Prečo je mapa vyfarbená rôznymi farbami? Čo znázorňujú jednotlivé farby?

Učiteľ spolu so žiakmi zisťujú, že modrá farba na mape označuje oficiálny jazyk, červená farba predstavuje minoritný jazyk a zelená vypovedá o jazykovej diaspóre.

4. Kliknutím na krúžok vo vybranej krajine a kliknutím na možnosť *Viac informácií* sa učiteľovi a žiakom zobrazí podrobný opis vybraného jazyka.

5. Učiteľ by nemal žiakom ukázať text nad mapou!

Možné odpovede:

- a) Svet s farebne označenými krajinami.
- b) Žiaci pomenujú kontinenty a/alebo krajiny, s ktorými zvolený jazyk súvisí.
- c) Modrá – označuje oficiálny jazyk krajiny. Červená – označuje minoritný jazyk krajiny. Zelená – označuje jazyk, ktorým hovorí malá komunita, zvyčajne imigranti.

*Pri tejto vekovej skupine je predčasné používať termín „jazyková diaspóra“. Namiesto použitia tohto termínu je vhodné vysvetliť, že v oblastiach označených zelenou farbou hovorí vybraným jazykom malá skupina imigrantov.

6. Žiaci si vyberú ďalšie dva jazyky a odpovedia na otázku:

- a) Kde sa tento jazyk používa ako oficiálny jazyk, kde ako menšinový a kde sa používa ako jazyk imigrantov?

6. Žiaci pomenujú krajiny a kontinenty, ktoré súvisia so zvolenými jazykmi.

C) Prezeranie si stránky

7. Nakoniec sa všetci spolu pozrú, čo sa ukrýva pod štyrmi farebne odlíšenými časťami stránky: Lingvopedia, Babylon, Lingvopolis a GeoLingvo. Spoločne sa porozprávajú o ich obsahu alebo sa jednoducho zo zvedavosti pozrú na všetky podstránky.

Učiteľ sa vráti na hlavnú stránku (<http://lingvo.info>) a postupne otvorí všetky štyri časti.

Lingvopedia ponúka zaujímavé informácie o jazykoch, Babylon sa venuje rôznym jazykovým javom, ktoré sú podané pútavou formou, Lingvopolis obsahuje linky na zaujímavé stránky o rôznych jazykoch a GeoLingvo je interaktívna hra o jazykoch.

D) Samostatná práca

8. Žiaci vytvoria dvoj- alebo trojčlenné skupiny a dostanú nasledujúce materiály:

1. Pokyny
2. Úlohy
3. Pracovné listy

9. Učiteľ číta pokyny so žiakmi, v prípade potreby vysvetlí nejasnosti.

10. Dvoj- alebo trojčlenné skupiny si prečítajú povinné úlohy a zároveň si vyberú dve alebo tri spomedzi nepovinných úloh.

11. Žiaci riešia povinné a nepovinné úlohy.

Žiaci pracujú v dvoj- alebo trojčlenných skupinách a spoločne riešia pripravené úlohy pomocou stránky (<http://lingvo.info>).

8. Učiteľ rozdelí žiakov do dvoj- alebo trojčlenných skupín. Vopred pripravené zadania sa nachádzajú na konci tohto dokumentu.

9. Všetci žiaci prejdú dostanú stranu Pokyny (pozri nižšie).

10. Všetci žiaci dostanú stranu Úlohy (pozri nižšie).

11. Všetci žiaci dostanú pracovné listy na vyplnenie svojich odpovedí.

E) Prezentácia skupinovej práce

12. Žiaci prezentujú výsledky skupinovej práce.

12. Učiteľ by mal dozrieť na to, aby každý člen skupiny prezentoval časť výsledkov.

F) Domáca úloha

13. Žiaci si do ďalšej hodiny zahrajú hru GeoLingvo v dvoj- alebo trojčlenných skupinách.

13. Učiteľ žiakom vysvetlí pravidlá hry a vytvorí skupiny. Žiaci môžu hrať ako hostia (odporúčaný spôsob) alebo sa prihlásiť prostredníctvom Facebooku (v prípade, že už tam majú vytvorené konto).

14. Nasledujúcu hodinu môže prebehnúť diskusia o hre a webovej stránke.

14. Záverečná diskusia je zameraná na kritické hodnotenie stránky a hry.

LIST 1 – INŠTRUKCIE K SKUPINOVEJ PRÁCI

1. Pracujte v skupinách po dvoch alebo po troch. Rozdeľte si úlohy tak, aby mal každý prácu. Podel'te sa o svoje zistenia s ostatnými v skupine, aby každý jej člen poznal odpovede na všetky otázky.
2. Prezrite si úlohy a rozhodnite sa spolu s ostatnými členmi skupiny, ktoré nepovinné úlohy budete riešiť. Vyberte si dve alebo tri nepovinné úlohy.
3. Chod'te na webovú stránku lingvo.info (<http://lingvo.info>). Vpravo hore si zvol'te jazyk.
4. S použitím stránky riešte vo dvojiciach alebo trojiciach povinné a nepovinné úlohy.
  - a. Pozorne si prečítajte pokyny a nájdite na stránke odpovede na vaše otázky.
  - b. Podel'te sa o svoje zistenia s ostatnými členmi skupiny.
  - c. Zapište si odpovede do pracovného listu.
5. Všetky skupiny odprezentujú svoje zistenia.
6. Na vypracovanie zadania máte 20 minút.

VELA ŠŤASTIA!

LIST 2 – ÚLOHY NA SKUPINOVÚ PRÁCU

Pozrite si úlohy a pracovný list, ktorý ste dostali. Na vyhľadanie odpovedí pracujte s webovou stránkou <http://lingvo.info/>. Zapište všetky odpovede do pracovného listu, na ktorom nájdete aj bližšie inštrukcie.

Povinné úlohy (N)

Č. 1 JAZYKOVÉ RODINY

- a) V časti *Babylon* zistíte, do akých jazykových rodín zaraďujeme jazyky (http://lingvo.info/sk/babylon/language_families). Zistíte, do ktorej jazykovej rodiny patrí slovenský jazyk, a nájdite ďalšie jazyky z tejto skupiny.

Č. 2 DEJINY JAZYKOV

- a) Z každej európskej jazykovej rodiny si vyberte jeden jazyk a zapište si informácie o čase vzniku a pôvode prvého písaného textu v tomto jazyku.
- b) Vyhľadajte tri ďalšie udalosti z histórie daného jazyka, o ktorých sa domnievate, že boli dôležité..

Č. 3 VYHĽADÁVANIE INFORMÁCIÍ V ČASTI LINGVOPOLIS

- a) V časti *Lingvopolis* (<http://lingvo.info/sk/lingvopolis>) vyhľadajte a zapište názov a adresu webovej stránky, na ktorej sa môžu cudzinci učiť japončinu.
- b) Vyhľadajte a zapište názov a adresu webovej stránky, na ktorej sa dá nájsť turecký slovník.
- c) Vyhľadajte a zapište názov a adresu webovej stránky, na ktorej ste našli niečo prekvapujúce.

Nepovinné úlohy (IN)

Č. 4 GRAMATICKÁ KATEGÓRIA ČÍSLA

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- a) Zistíte, koľko gramatických čísel sa vyskytuje v slovenskom jazyku.
- b) Nájdite jazyk, ktorý používa duál.
- c) Vyhľadajte aspoň jeden jazyk, v ktorom sa duál nepoužíva.

Č. 5 PÁDY

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- a) Zistíte, koľko pádov sa používa v slovenčine a zapište si ich názvy.
- b) Nájdite jazyky, ktoré majú v porovnaní so slovenčinou viac pádov a jazyky, ktoré majú menej pádov ako slovenčina. Zapište počet pádov v týchto jazykoch.

Č. 6 ABECEDA

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Die Verantwortung für den Inhalt dieser Veröffentlichung trägt allein der Verfasser; die Kommission haftet nicht für die weitere Verwendung der darin enthaltenen Angaben.

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- a) Zistíte, koľko písmen obsahuje slovenská abeceda.
- b) Zistíte počet písmen abecedy ďalších troch jazykov a porovnajte ich. Zapište rozdiely, ktoré ste si všimli.

Č. 7 RUSKÁ ABECEDA

V texte o ruštine si prečítajte časť o abecede (Písmo a výslovnosť).

- a) Koľko písmen obsahuje ruská abeceda? Ako sa táto abeceda nazýva?
- b) Prejdite na časť *Citoslovčia*. Dokážete uvedené slová prečítať?
- c) Vypočujte si nahrávky a pokúste sa vysloviť ich nahlas.

Č. 8 NEMECKÝ JAZYK

Nemecký jazyk sa používa aj mimo územia Nemecka.

- a) V ktorých krajinách je nemčina oficiálnym jazykom?
- b) V časti *Písmo a výslovnosť* si vypočujte pieseň *Traja Číňania s kontrabasom*.
- c) Poznáte podobnú pieseň v slovenčine?

Č. 9 ZVUKY ZVIERAT

Porovnajte zvieracie citoslovčia v rôznych jazykoch a zapíšte si spomedzi nich tri najzaujímavejšie.

Č. 10 SLOVOSLED

Na stránke <http://lingvo.info/sk/babylon/typology> vyhľadajte informácie o základom slovoslede. Zistite, aký slovosled sa uplatňuje v niekoľkých ďalších jazykoch, a uveďte príklad.

Č. 11 PÍSMO

Na stránke http://lingvo.info/sk/babylon/writing_systems sú zachytené rôzne druhy písma.

- a) Ktoré typy písma poznáte?
- b) Aké spôsoby písania poznáte?
- c) Prepíšte vybraný symbol z logografie.

LIST Č. 3 – PRACOVNÝ LIST

Do tohto pracovného listu zapíšte odpovede na otázky zo zadania. Pozorne si prečítajte úlohy, vyhľadajte požadované informácie a zapíšte ich.

Povinné úlohy

Č. 1 JAZYKOVÉ RODINY

- a) V časti *Babylon* zistíte, do akých jazykových rodín zaraďujeme jazyky (http://lingvo.info/sk/babylon/language_families). Zistíte, do ktorej jazykovej rodiny patrí slovenský jazyk, a nájdite ďalšie jazyky z tejto skupiny.

	Odpoveď
Jazykové rodiny v Európe:	
Jazyková rodina, do ktorej patrí slovenčina:	
Ostatné jazyky z tejto jazykovej rodiny:	

Č. 2 DEJINY JAZYKOV

- a) Z každej európskej jazykovej rodiny si vyberte jeden jazyk a zapíšte si informácie o čase vzniku a pôvode prvého písaného textu v tomto jazyku.
b) Vyhľadajte tri ďalšie udalosti z histórie daného jazyka, o ktorých sa domnievate, že boli dôležité.

	Odpoveď
Prvý vybraný jazyk:	

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)

	Odpoveď
Prvý písaný dokument v tomto jazyku:	
Tri historické udalosti, ktoré sa vám zdajú dôležité:	<div>┌ ┌ ┌</div>

	Odpoveď
Druhý vybraný jazyk:	
Prvý písaný dokument v tomto jazyku:	
Tri historické udalosti, ktoré sa vám zdajú dôležité:	<div>┌ ┌ ┌</div>

	Odpoveď
Tretí vybraný jazyk:	
Prvý písaný text v tomto jazyku::	
Tri historické udalosti, ktoré sa vám zdajú dôležité:	<div>┌ ┌ ┌</div>

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)

Č. 3 VYHĽADÁVANIE INFORMÁCIÍ V ČASTI LINGVOPOLIS

- V časti *Lingvopolis* (<http://lingvo.info/sk/lingvopolis>) vyhľadajte a zapíšte názov a adresu webovej stránky, na ktorej sa môžu cudzinci učiť japončinu.
- Vyhľadajte a zapíšte názov a adresu webovej stránky, na ktorej sa dá nájsť turecký slovník.
- Vyhľadajte a zapíšte názov a adresu webovej stránky, na ktorej ste našli niečo prekvapujúce.

	Odpoveď
Stránka, na ktorej sa môžu cudzinci učiť japončinu:	
Stránka, na ktorej sa dá nájsť turecký slovník:	
Stránka, na ktorej ste našli niečo prekvapujúce:	

Nepovinné úlohy

Č. 4 GRAMATICKÁ KATEGÓRIA ČÍSLA

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- Zistite, koľko gramatických čísel sa vyskytuje v slovenskom jazyku.
- Nájdite jazyk, ktorý používa duál.
- Vyhľadajte aspoň jeden jazyk, v ktorom sa duál nepoužíva.

	Odpoveď
Počet gramatických čísel:	
Jazyky používajúce duál:	
Jazyky nepoužívajúce duál:	

Č. 5 PÁDY

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- Zistite, koľko pádov sa používa v slovenčine a zapíšte si ich názvy.
- Nájdite jazyky, ktoré majú v porovnaní so slovenčinou viac pádov a jazyky, ktoré majú menej pádov ako slovenčina. Zapíšte počet pádov v týchto jazykoch.

	Odpoveď
--	---------

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Die Verantwortung für den Inhalt dieser Veröffentlichung trägt allein der Verfasser; die Kommission haftet nicht für die weitere Verwendung der darin enthaltenen Angaben.

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)

Počet pádov v slovenčine:	
Názvy pádov v slovenčine:	
Jazyky s vyšším počtom pádov ako v slovenčine, počet pádov:	
Jazyky s nižším počtom pádov ako v slovenčine, počet pádov:	

Č. 6 ABECEDA

Otvorte si časť *Lingvopedia*. Vyhľadajte Slovensko, kliknite na krúžok a prečítajte si text.

- Zistíte, koľko písmen obsahuje slovenská abeceda.
- Zistíte počet písmen abecedy ďalších troch jazykov a porovnajte ich. Zapište rozdiely, ktoré ste si všimli.

	Odpoveď
Počet písmen slovenskej abecedy:	
Počet písmen abecedy ďalších 3 jazykov:	<div></div> <div></div> <div></div>
Rozdiely:	
Poznámky:	

Č. 7 RUSKÁ ABECEDA

V texte o ruštine si prečítajte časť o abecede (Písmo a výslovnosť).

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Die Verantwortung für den Inhalt dieser Veröffentlichung trägt allein der Verfasser; die Kommission haftet nicht für die weitere Verwendung der darin enthaltenen Angaben.

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)

- a) Koľko písmen obsahuje ruská abeceda? Ako sa táto abeceda nazýva?
- b) Prečítajte na časť *Citoslovcia*. Dokážete uvedené slová prečítať?
- c) Vypočujte si nahrávky a pokúste sa vysloviť ich nahlas.

	Odpoveď
Počet písmen ruskej abecedy:	
Áno, dokážem ich prečítať, lebo...	
Nie, nedokážem ich prečítať, lebo...	

Č. 8 NEMECKÝ JAZYK

Nemecký jazyk sa používa aj mimo územia Nemecka.

- a) V ktorých krajinách je nemčina oficiálnym jazykom?
- b) V časti *Písmo a výslovnosť* si vypočujte si pesničku *Traja Číňania s kontrabasom*.
- c) Poznáte podobnú pieseň v slovenčine?

	Odpoveď
Krajiny, v ktorých je nemčina oficiálnym jazykom:	
Podobná pieseň v slovenčine:	

Č. 9 ZVUKY ZVIERAT

Porovnajte zvieracie citoslovčia v rôznych jazykoch a zapíšte si spomedzi nich tri najzaujímavejšie.

Zviera:	Zvuk, ktorý vydáva:

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Die Verantwortung für den Inhalt dieser Veröffentlichung trägt allein der Verfasser; die Kommission haftet nicht für die weitere Verwendung der darin enthaltenen Angaben.

Učebný plán

2. vyučovací balíček (dve vyučovacie hodiny – 90 minút)

Č. 10 SLOVOSLED

Na stránke <http://lingvo.info/sk/babylon/typology> vyhľadajte informácie o základom slovoslede. Zistite, aký slovosled sa uplatňuje v niekoľkých ďalších jazykoch, a uveďte príklad.

	Odpoveď
Základný slovosled:	
Slovosled v inom jazyku:	
Príklad:	

Č. 11 PÍSMO

Na stránke http://lingvo.info/sk/babylon/writing_systems sú opísané rôzne druhy písma.

- Ktoré typy písma poznáte?
- Aké spôsoby písania poznáte?
- Prepíšte vybraný symbol z logografie.

	Odpoveď
Typy písma:	
Spôsoby písania:	
Symbol z logografie:	

Dieses Projekt wurde mit Unterstützung der Europäischen Kommission finanziert. Die Verantwortung für den Inhalt dieser Veröffentlichung trägt allein der Verfasser; die Kommission haftet nicht für die weitere Verwendung der darin enthaltenen Angaben.